

WYCIĄG Z RAPORTU D.O.G. POMORZE.

III. Działalność kulturalna i ogólno-oświatowa Dowództwa Syberyjskiej Dywizji Piechoty Na Pomorzu.

Dywizja Syberyjska, rozlokowana na terenie kilku powiatów Pomorza, stała się, dzięki swej działalności, mającej na celu wszczęcie w tut. społeczeństwo pierwiastków czysto narodowych, ważnym czynnikiem przeciwko prądom germanizatorskim, idącym z Berlina.-

Społeczeństwo tutejsze, wystawione na intensywną agitację niemiecką, podpokującą powagę wszystkiego, co polskie i na działalność partyjną tutejszych ugrupowań politycznych, zaślepionych w swych walkach, dotychczas poznało przeważnie tylko ujemne strony polityki polskiej. W powiatach, położonych w t.zw. korytarzu polskim wzrasta niechęć do Rządu i urzędów polskich z powodu macoszego traktowania żądań Kaszubów. Oddziałami wojskowymi, z którymi najczęściej ludność się styka, są graniczne baony celne, przeważnie przez nią znienawidzone, bądź ze względu na rodzaj ich służby, bądź też wskutek nietaktownego zachowywania się tychże. Inteligencja miejscowa, urządzająca od czasu do czasu wieczorki i odczyty, nie cieszy się sympatją ogółu, gdyż sama jest wciągnięta w wir walk partyjnych, tak że o zdrowym oddziaływaniu jej na szersze koła mowy być nie może.

Na tym podłożu, na którym środowisko, działające w duchu ogólnokształcącym, stało się bezwzględną koniecznością, stała się Syberyjska Dywizja Piechoty bardzo poważną placówką oświatową, wróżącą na przyszłość świetne rezultaty.-

Na rozkaz Dowódcy Dywizji pułk. Mackiewicza, urządzają poszczególne pułki wieczorki i odczyty, dopuszczając szerokie koła ludności do współudziału. W miastach organizują się koła kulturalno-oświatowe przy współpracy oficerów z miejscową inteligencją, przygotowuje się odczyty i obchody świąt patryjotycznych, jednym słowem inicjatywa pracy kulturalno-oświatowej, poddana przez Dowództwo Dywizji, przeszła z rąk pewnych partji w ręce jednostek bezpartyjnych, stojących na stanowisku czysto narodowym.-

Po wioskach i osadach odbywają się zabawy żołnierskie i podoficerskie, przy współudziale władz miejscowych, jak wójtów i sołtysów, oraz pogadanki na temat dziejów Polski itp.-

